

Perhevapaakoulutus

30.3.2022

Perhevapaauudistuksen tausta hallitusohjelmassa (1)

Hallitus toteuttaa yhdessä työmarkkinaosapuolten kanssa kunnianhimoisen ja perheiden hyvinvointia tukevan perhevapaauudistuksen. **Tavoitteena on, että perhevapaat ja hoitovastuu jakautuvat perheissä tasaisesti** molempien vanhempien kesken, yhdenvertaisuus ja tasa-arvo työelämässä vahvistuvat ja sukupuolten väliset palkkaerot pienenevät. Perheiden valinnan ja joustojen mahdollisuuksia perhevapaiden pitämisessä lisätään. Uudistus toteutetaan siten, että se kohtelee tasa-arvoisesti myös monimuotoisia perheitä ja huomioi yrittäjyyden eri muodot.

Perhevapaauudistuksen tausta hallitusohjelmassa (2)

Uudistuksessa äideille ja isille tulee yhtä paljon kiintiöityjä perhevapaakuukausia. Isille kiintiöityjä ansiosidonnaisia vapaita pidennetään lyhentämättä äitien nykyisin käytettävissä olevaa osuutta. Lisäksi perhevapaat sisältävät vapaasti valittavan vanhempainvapaajakson. Molemmille vanhemmille maksetaan korotettua ansio-osaa nykyistä äitien osuutta vastaavasti.

Kotihoidontuki jatkuu nykymuotoisena. Hallitus selvittää mahdollisuutta maksaa kotihoidontuki suoraan lasta hoitavalle isovanhemmalle.

Eri oikeuslähteet

- 1) Sairausvakuutuslaki (SVL)** = säädetty henkilöiden oikeuksista perhevapaisiin ja niihin liittyviin päivärahaetuuksiin.
- 2) Työsopimuslaki (TSL)**= säädetty työsopimussuhteessa olevien perhevapaiden käytön ehdoista. TSL rajaa SVL:ssä säädettyjä oikeuksia.
- 3) Kirkon virka- ja työehtosopimus (Kirvestes)**= sovittu palkallisten päivien määrästä, poissaolon hakemisesta ja muun muassa muista palkan saamisen edellytyksistä perhevapaiden aikana. Sovittu, että virassa oleviin sovelletaan TSL:n säännöksiä.

Sairausvakuutuslaki (1)

Uusia etuuksia vanhojen tilalle

Nykyiset vanhempainpäivärahat:

- Äitiysraha, erityisäitiysraha, isyysraha, vanhempainraha, osittainen vanhempainraha
- Lisäksi vuosilomakustannuskorvaus ja perhevapaakorvaus

Vanhempainpäivärahat uudistuksen jälkeen:

- Raskausraha
- Erityisraskausraha (erityisäitiysraha ennallaan, nimi muuttuu)
- Vanhempainraha (voidaan maksaa myös osittaisena)
- Vuosilomakustannuskorvaus ja perhevapaakorvaus jäävät sisällöllisesti ennalleen

Sairausvakuutuslaki (2)

Raskausraha

- Kaikkien vanhempainpäivärahojen edellytyksenä on Suomessa vakuutettuna oleminen
- Raskausrahan edellytyksenä on, että raskaus on kestänyt vähintään 154 päivää
- Raskausrahakausi alkaa 14-30 arkipäivää ennen laskettua aikaa, kuitenkin aina viimeistään raskauden päättymistä seuraavasta arkipäivästä
- Raskausrahaa maksetaan 40 arkipäivältä
- Raskausrahapäivät muodostavat yhtäjaksoisen kauden, päiviä ei voi siirtää tai käyttää myöhemmin

Sairausvakuutuslaki (3)

Vanhempainraha

- Vanhempainrahaan on oikeus lapsen vanhemmalla, joka on lapsen huoltaja
- Vanhempainrahaa voivat saada myös henkilöt, jotka ovat tunnustaneet vanhemmuuden (voidaan tällöin maksaa enintään neljän kuukauden ajan lapsen syntymästä lukien)
- Vanhempainrahan saaminen edellyttää lapsen hoitamista
- Vanhempainrahaa maksetaan yhteensä 320 arkipäivältä
- Kummallekin vanhemmalle 160 päivää
- Monikkopidennys yhteensä 84 päivää yhtä useampaa lasta kohti
- Sama määrä adoptiovanhemmille

Sairausvakuutuslaki (4)

- Jos lapsella on vain yksi vanhempainrahaan oikeutettu vanhempi, hänellä on oikeus kaikkiin 320 vanhempainrahapäivään ja mahdollisiin lisäpäiviin

Vanhempainrahapäivien käyttäminen

- Oikeus vanhempainrahaan alkaa lapsen syntymästä tai adoptiolapsen hoitoon ottamisesta
- Vanhempainrahaa voi käyttää haluaminaan ajankohtina ja jaksoina siihen mennessä, kunnes lapsi täyttää kaksi vuotta tai adoptiolapsen hoitoon ottamisesta on kulunut kaksi vuotta
- Työsopimuslaissa on vapaiden pitämiseen liittyviä rajoituksia
- Enintään 18 arkipäivää raskaus- tai vanhempainrahaa voidaan maksaa molemmille vanhemmille saman lapsen perusteella samalta ajalta

Sairausvakuutuslaki (5)

Vanhempainrahapäivien luovuttaminen

- Vanhempi voi luovuttaa omasta 160 arkipäivän vanhempainrahakiintiöstään enintään 63 arkipäivää
 - toiselle vanhemmalle
 - lapsen huoltajalle
 - omalle puolisolle
 - toisen vanhemman puolisolle
- Luovutettuja vanhempainrahapäiviä voi käyttää vastaavin edellytyksin kuin vanhempainrahaan oikeutettu vanhempi, edellyttää mm. lapsen hoitamista
- Vanhempainrahan määrä määräytyy sen henkilön tulojen perusteella, joka vanhempainrahaa käyttää

Miten luovutus käytännössä menisi?

Käytännössä luovuttaminen tapahtuu siten, että vanhempi ilmoittaa Kelaan luovuttavansa xx määrän päiviä henkilölle YY. Ja kun nuo vanhempainrahapäivät ovat siirtyneet henkilölle YY, hänellä on oikeus niitä hakea ja käyttää vastaavin edellytyksin kuin vanhemman itsensä (eli esim. pitää olla pois työstä ja hoitaa lasta).

Joko siinä vaiheessa, kun vanhempi luovuttaa päiviä tai siinä vaiheessa, kun henkilö YY hakee vanhempainrahaa, Kela tarkistaa että ko henkilö on sellainen taho jolle vanhemmalla on ollut oikeus luovuttaa vanhempainrahapäiviä

Sairausvakuutuslaki (6)

Vanhempainpäivärahan saamisen esteet

Vanhempainpäivärahaa ei makseta

- työskenntelypäiviltä
- lakisääteisen vuosiloman ajalta
- muiden palkallisten vapaapäivien ajalta
- vankilassaolon ajalta

Vanhempainpäivärahaa maksetaan

- palkallisen erityisraskaus-, raskaus- tai vanhempainvapaan ajalta, jos vanhempainpäiväraha maksetaan työnantajalle
- kunnallisen luottamustoimen hoitamisen ajalta
- päätoimisen opiskelun ajalta omais- ja perhehoitajille

Sairausvakuutuslaki (7)

Vanhempainrahan maksaminen osittaisena

- Vanhempainraha voidaan maksaa osittaisena, jos
 - vanhempi on sopinut työnantajansa kanssa osa-aikatyöstä
 - päivittäinen työaika on enintään viisi tuntia
- Ei vaatimusta osa-aikatyön työsopimuksen vähimmäispituudesta
- Voidaan maksaa myös yrittäjälle
- Voidaan maksaa osittaisena molemmille vanhemmille samalta ajalta tai vain toiselle vanhemmalle
- Yhden osittaisen vanhempainrahapäivän käyttäminen kuluttaa kiintiöstä puolikkaan vanhempainrahapäivän

Sairausvakuutuslaki (8)

Vanhempainpäivärahan määrä ja maksaminen

- 40 arkipäivän raskausrahakausi sekä vanhempainrahan 16 ensimmäistä arkipäivää maksetaan korotettuna
- Vanhempainpäivärahojen määräytymisperusteet säilyvät ennallaan, vanhempainpäivärahojen määrien laskemiseen ei tule muutosta
- Päiväraha määräytyy siis jatkossakin vuositulon perusteella (vuositulo lasketaan 12 kuukauden tarkastelujaksolta, joka edeltää etuusoikeuden alkamista edeltävää kalenterikuukautta)
- Työnantajalla on oikeus vanhempainpäivärahaan ajalta, jolta työnantaja maksaa raskaus-, erityisraskaus- ja vanhempainvapaan ajalta työntekijälleen palkkaa

Sairausvakuutuslaki (9)

Lastenhoidon tuet

- Oikeus varhaiskasvatukseen alkaa sen kalenterikuukauden alusta alkaen, jona lapsi täyttää yhdeksän kuukautta. Tämä koskee lasta, jonka laskettu syntymäaika on aikaisintaan 4.9.2022 ja lapsesta maksetaan perhevapaauudistuksen mukaisia vanhempainpäivärahoja.

Uudet hakuajat

- Hakuajat yhtenäistetty
- Raskaus-, erityisraskaus- ja vanhempainrahoja tulee hakea 2 kuukauden kuluessa vapaan alkamisesta
- Jos työntekijä on jättänyt oman hakemuksensa määräajassa, työnantajan hakemus ei ole myöhässä
- Työnantaja voi jatkossakin hakea päivärahan palkalliselta raskaus- ja vanhempainvapaan ajalta vasta palkallisen ajan jälkeen

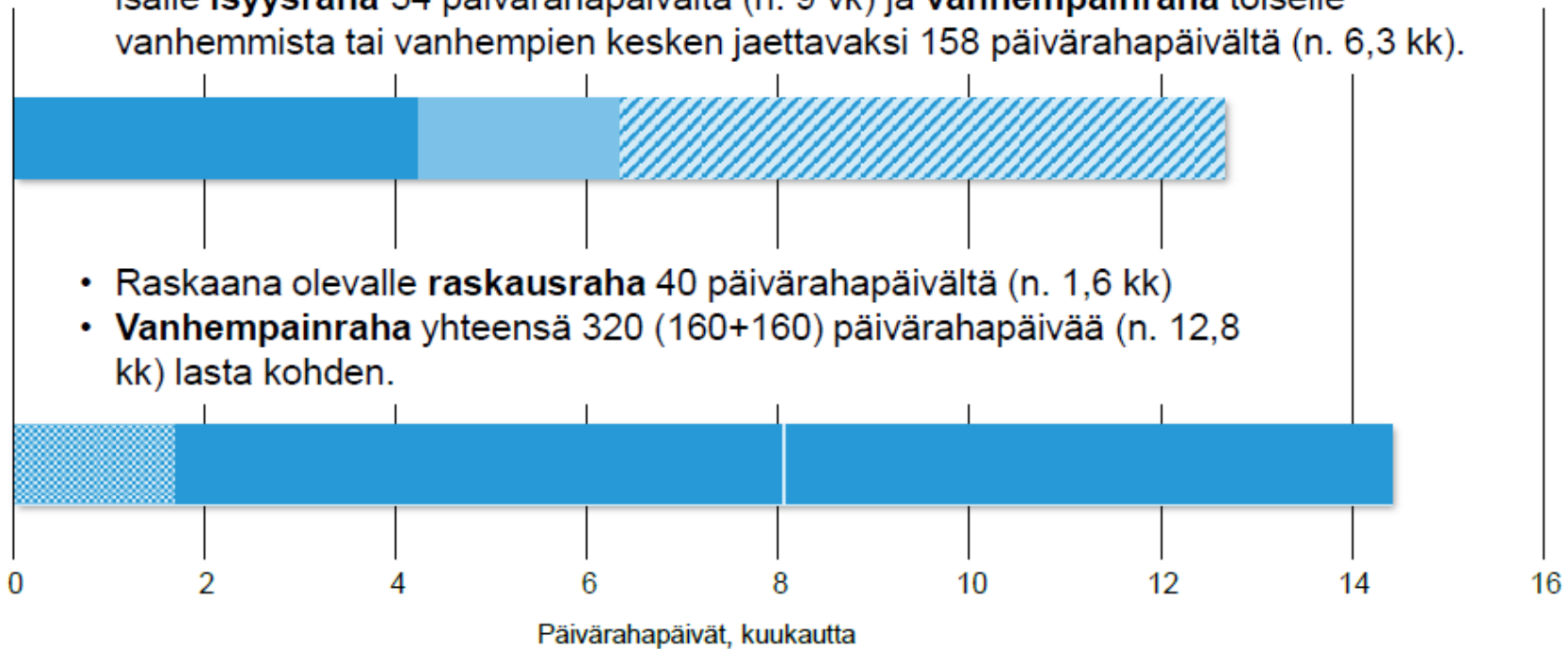

Perhevapaauudistus

Nykytila:

- Raskaana olevalle **äitiysraha** 105 päivärahopäivältä (n. 4,2 kk), isälle **isyysraha** 54 päivärahopäivältä (n. 9 vk) ja **vanhempainraha** toiselle vanhemmista tai vanhempien kesken jaettavaksi 158 päivärahopäivältä (n. 6,3 kk).

Uudistus:

- Raskaana olevalle **raskausraha** 40 päivärahopäivältä (n. 1,6 kk)
- **Vanhempainraha** yhteensä 320 (160+160) päivärahopäivää (n. 12,8 kk) lasta kohden.

TSL 4 luku perhevapaat (1.8.2022 lukien) (1)

1 § Raskaus-, erityisraskaus- ja vanhempainvapaa

Työntekijällä on oikeus raskauden tai synnytyksen vuoksi tai lapsen hoitamista varten saada vapaaksi työstä sairausvakuutuslaissa tarkoitettut raskaus-, erityisraskaus- ja vanhempainrahap**päivät**.

Raskausvapaa alkaa aikaisintaan 30 arkipäivää ennen laskettua synnytysaikaa.

Työnantaja ja työntekijä voivat sopia raskausvapaan myöhentämisestä siten, että se alkaa viimeistään 14 arkipäivää ennen laskettua synnytysaikaa.

TSL 4 luku perhevapaat (2)

Työntekijällä on oikeus pitää vanhempainvapaa enintään **neljässä** jaksossa, joiden tulee olla **vähintään 12 arkipäivän pituisia**.

Vaikka työntekijällä on oikeus vanhempainrahaan myös toisen tai useamman lapsen perusteella, työntekijä voi saman kalenterivuoden aikana pitää kuitenkin enintään neljä jaksoa vanhempainvapaata.

Jos jakso jatkuu kalenterivuoden päättymisen jälkeen, vapaan katsotaan kuuluvan sen kalenterivuoden kiintiöön, jonka aikana se on alkanut.

TSL 4 luku perhevapaat (3)

2 § Raskaana olevan ja äskettäin synnyttäneen työntekijän suojele

Työntekijä saa työnantajan suostumuksella tehdä 14 viikon aikana raskausvapaan alkamisesta lukien työtä, joka ei vaaranna hänen eikä sikiön tai syntyneen lapsen turvallisuutta. Sekä työnantajalla että työntekijällä on oikeus milloin tahansa keskeyttää tänä aikana tehtävä työ. Työtä ei kuitenkaan saa tehdä kahden viikon aikana ennen laskettua synnytysaikaa eikä kahden viikon aikana synnytyksen jälkeen.

TSL 4 luku perhevapaat (4)

2 a § Osittainen vanhempainvapaa

Työnantajan ja työntekijän väliseen **sopimukseen** perustuen työntekijä voi pitää **vanhempainvapaata osa-aikaisesti**. Työnantaja ja työntekijä voivat tällöin sopia osa-aikatyön ehdoista. Edellä 1 momentissa tarkoitetun osa-aikatyön keskeyttämisestä sekä ehtojen muuttamisesta on sovittava.

2 a § Osittainen vanhempainvapaa

Jos **sopimukseen ei päästä**, työntekijällä on oikeus **perustellusta syystä** keskeyttää osa-aikatyö sekä palata joko tämän luvun 1 §:ssä tarkoitetulle kokoaikaiselle vanhempainvapaalle tai noudattamaan aikaisempaa työaikaansa.

Työnantajan on kieltäytyessään 1 momentin mukaisesta osa-aikatyöstä **kirjallisesti perusteltava kieltäytymisensä.**

TSL 4 luku perhevapaat (5)

3 § Hoitovapaa

Työntekijällä on oikeus saada hoitovapaata lapsensa tai muun hänen taloudessaan vakituisesti asuvan lapsen hoitamiseksi, kunnes lapsi täyttää **kolme vuotta**.

Adoptiovanhemman oikeus hoitovapaaseen jatkuu kuitenkin siihen saakka, kun lapseksi ottamisesta on kulunut kaksi vuotta, enintään siihen asti, kun lapsi aloittaa koulun.

Hoitovapaa

Hoitovapaana voidaan pitää **enintään kaksi vähintään kuukauden pituista jaksoa, jolleivät** työnantaja ja työntekijä **sovi** kahta useammasta tai kuukautta lyhyemmästä jaksosta.

Hoitovapaata saa **vain toinen vanhemmista tai huoltajista kerrallaan.**

Raskaus- tai vanhempainvapaan aikana toinen vanhemmista tai huoltajista voi kuitenkin pitää yhden jakson hoitovapaata.

TSL 4 luku perhevapaat (6)

3 a § Raskaus- ja vanhempainvapaasta sekä hoitovapaasta ilmoittaminen

Raskaus- ja vanhempainvapaasta sekä hoitovapaasta on ilmoitettava työnantajalle **viimeistään kaksi kuukautta ennen vapaan aiottua alkamisaikaa.**

Jos vapaan kesto on enintään 12 arkipäivää, ilmoitusaika on kuitenkin yksi kuukausi.

Adoptiolapsen hoidon vuoksi pidettävästä vapaasta ilmoitettaessa on, jos mahdollista, noudatettava edellä säädettyä ilmoitusaikaa.

Raskaus- ja vanhempainvapaasta sekä hoitovapaasta ilmoittaminen

Jos kahden kuukauden ilmoitusajan noudattaminen **ei** ole puolison työhön menon ja siitä johtuvan lapsen hoidon järjestämisen takia mahdollista, työntekijällä **on oikeus** jäädä vanhempainvapaalle **kuukauden kuluttua ilmoituksesta, ellei** siitä aiheudu työpaikan tuotanto- tai palvelutoiminnalle **vakavaa haittaa**.

Työnantajan on katsoessaan, ettei voi suostua kuukauden ilmoitusaikaan, **esitettävä** työntekijälle **selvitys kieltäytymisen perusteena** olevista seikoista.

TSL 4 luku perhevapaat (7)

- Työntekijä saa **perustellusta syystä muuttaa** vapaan ajankohdan ja pituuden ilmoittamalla siitä työnantajalle **viimeistään kuukautta ennen muutosta**.
- Työntekijä saa kuitenkin **aikaistaa** raskausvapaan sekä **muuttaa** sellaisen synnytyksen yhteydessä pidettäväksi aiotun vapaan, joka on oikeus pitää yhtä aikaa toisen vanhemman tai puolison kanssa, ajankohdan, **jos se on tarpeen lapsen syntymän tai lapsen tai vanhemman terveydentilan vuoksi**.
- Muutoksesta on tällöin ilmoitettava työnantajalle niin pian kuin mahdollista. Adoptiovanhempi saa perustellusta syystä muuttaa ennen vapaan alkamista vapaan ajankohtaa ilmoittamalla siitä työnantajalle niin pian kuin se on mahdollista.

TSL 4 luku perhevapaat (8)

7 b § Omaishoitovapaa

Työntekijällä on kalenterivuoden aikana oikeus saada **enintään viisi työpäivää** vapaata työstä henkilökohtaisen avun tai tuen tarjoamiseksi omaiselle tai muulle työntekijän kanssa samassa taloudessa asuvalle läheiselle, joka tarvitsee työntekijän **välitöntä läsnäoloa** edellyttävää **merkittävää avustamista** tai **tukea toimintakykyä huomattavasti alentaneen vakavan sairauden** tai **vakavan vamman** vuoksi. Työntekijällä on oikeus vastaavaan vapaaseen myös edellä tarkoitetun henkilön **saattohoitoon** osallistumisen vuoksi.

Perhevapaat Kirkon virka- ja työehtosopimuksessa (1)

LUKU 3.2. PERHEVAPAAT

Seuraavat sopimusmääräykset tulevat voimaan 1.8.2022 lukien. Siihen saakka sovelletaan KirVESTES 2020-2022 määräyksiä.

60 § Oikeus perhevapaaseen

Viranhaltijalla/työntekijällä on oikeus saada perhevapaata TSL 4 luvun mukaisesti. Lain 4 luvussa tarkoitettuja perhevapaita ovat

- Raskaus- ja erityisraskausvapaa;
- Vanhempainvapaa ja osittainen vanhempainvapaa
- Hoitovapaa, osittainen hoitovapaa ja tilapäinen hoitovapaa
- Poissaolo pakottavista perhesyistä, poissaolo perheenjäsenen tai muun läheisen hoitamiseksi ja omaishoitovapaa.

Perhevapaat Kirkon virka- ja työehtosopimuksessa (2)

TSL 4:1 mukaan työntekijällä on oikeus raskauden tai synnytyksen vuoksi tai lapsen hoitamista varten saada vapaaksi työstä sairausvakuutuslaissa (1224/2004) tarkoitetut raskaus-, erityisraskaus- ja vanhempainrahapäivät. Työntekijällä on oikeus pitää vanhempainvapaa **enintään neljässä jaksossa**, joiden tulee olla **vähintään 12 arkipäivän pituisia**.

Perhevapaan ajalta maksettavasta palkasta ks. 63 §.

Uusia 1.8.2022 voimaan tulevia sairausvakuutuslain päivärahasäännöksiä sovelletaan henkilöön, jonka lapsen laskettu syntymäaika on aikaisintaan **4.9.2022**. Tällöin sairausvakuutuslain mukainen raskausvapaa voi alkaa aikaisintaan 1.8.2022. Jos lapsi kuitenkin syntyy ennenaikaisesti 29.7.2022 tai sitä aikaisemmin, sairausvakuutuslain mukaisia päivärahoja maksetaan 1.8.2022 saakka voimassa olleen lain mukaisesti.

Muut alla perhesyistä johtuvat poissaolot ovat palkattomia poissaoloja työstä (1)

TSL 4:7 (poissaolo pakottavista perhesyistä) antaa työntekijälle oikeuden tilapäiseen poissaoloon työstä, jos hänen välitön läsnäolonsa on välttämätöntä hänen perhettään kohdanneen, sairaudesta tai onnettomuudesta johtuvan, ennalta arvaamattoman ja pakottavan syyn vuoksi.

TSL 4:7a mukaan (poissaolo perheenjäsenen tai muun läheisen hoitamiseksi) työntekijä voi jäädä pois työstä määräajaksi perheenjäsenen tai muun läheisen hoitamiseksi. Vapaasta ja sen kestosta on sovittava työnantajan ja työntekijän kesken.

TSL 4: 7 b Työntekijällä on kalenterivuoden aikana oikeus saada **enintään viisi työpäivää** vapaata työstä henkilökohtaisen avun tai tuen tarjoamiseksi omaiselle tai työntekijän kanssa samassa taloudessa asuvalle läheiselle, jos omainen tai muu läheinen tarvitsee työntekijän välitöntä läsnäoloa edellyttävää merkittävää avustamista tai tukea toimintakykyä huomattavasti alentaneen vakavan sairauden tai vakavan vamman vuoksi. Työntekijällä on oikeus vastaavaan vapaaseen myös edellä tarkoitetun henkilön saattohoitoon osallistumisen vuoksi.

Muut alla perhesyistä johtuvat poissaolot ovat palkattomia poissaoloja työstä (2)

Omaisella tarkoitetaan työntekijän lasta, vanhempaa, avio- ja avopuolisoa sekä työntekijän kanssa rekisteröidyssä parisuhteessa olevaa.

Työntekijän on ilmoitettava työnantajalle omaishoitovapaasta ja sen arvioidusta kestosta niin pian kuin mahdollista. Työnantajan pyynnöstä työntekijän on esitettävä luotettava selvitys poissaolon perusteesta.

61 § Perhevapaista ilmoittaminen

Määräajat ja perusteet perhevapaiden hakemiselle ja mahdolliselle muuttamiselle on säädetty TSL 4 luvussa. Työnantajalle on pyrittävä ilmoittamaan perhevapaita haettaessa kokonaissuunnitelma niiden käyttämisestä, alkamisesta, pituudesta ja jaksottamisesta.

61 § Perhevapaista ilmoittaminen (1)

Soveltamisohje:

Oikeus KirVESTES:n mukaisiin perhevapaiden palkkaetuihin edellyttää, että vapaita haetaan TSL 4 luvussa säädettyjä määräaikoja noudattaen.

Kokonaissuunnitelma perhevapaiden käytöstä ei ole sitova, mutta sen esittäminen on tärkeää mm. työnantajan sijaisjärjestelyjen vuoksi.

Vahvistetun vapaajakson muuttaminen on mahdollista vain TSL:n 4 luvussa säädetystä perustellusta syystä. Perusteltuna syynä pidetään sellaista ennalta-arvaamatonta ja olennaista muutosta lapsen hoitamisedellytyksissä, jota työntekijä ei ole voinut ottaa huomioon ilmoittaessaan poissaolon ajankohdasta.

61 § Perhevapaista ilmoittaminen (2)

Perusteltu syy voi olla esimerkiksi lapsen tai toisen vanhemman pitkäaikainen ja vakava sairastuminen tai kuolema taikka lapsen vanhempien avioero tai muu lapsen hoitoedellytyksissä tapahtunut olennainen muutos. Perusteltuna syynä ei ole pidetty puolison työttömyydestä johtuvia toimeentulovaikeuksia. Työntekijällä ei myöskään katsottu olleen oikeutta hoitovapaan yksipuoliseen keskeyttämiseen sillä perusteella, että lapsenhoitoon tarjoutuu hoitovapaan aikana joku muu järjestely kuin lapsen hoitaminen kotona.

63 § Viranhaltijan/työntekijän palkan määrä perhevapaiden aikana

1 mom. Palkkaus synnyttäjälle

Viranhaltijalla/työntekijällä on oikeus saada varsinainen palkka ajanjaksolta, johon sisältyvät raskausvapaan alusta luetut 72 sellaista arkipäivää, joina viranhaltija/työntekijä on pois työstä. Palkan maksamisen edellytyksenä on, että palvelussuhde seurakuntaan on välittömästi ennen raskausvapaan alkamista kestänyt vähintään 60 kalenteripäivää.

63 § Viranhaltijan/työntekijän palkan määrä perhevapaiden aikana (1)

Soveltamisohje:

Palkka 72 arkipäivän osalta maksetaan henkilölle raskausvapaan alkamisesta lukien aina siihen asti, kunnes kaikki kyseiset 72 arkipäivää on käytetty. Edellytyksenä on, että henkilö on poissa töistä lapsen syntymän vuoksi.

2 mom. Palkkaus toiselle vanhemmalle

Lapsen toisella vanhemmalla on oikeus saada varsinainen palkka ajanjaksolta, johon sisältyy vanhempainvapaan 18 ensimmäistä arkipäivää. Palkan maksamisen edellytyksenä on, että palvelussuhde seurakuntaan on välittömästi ennen vanhempainvapaan alkamista kestänyt vähintään 60 kalenteripäivää.

63 § Viranhaltijan/työntekijän palkan määrä perhevapaiden aikana (2)

Soveltamisohje:

Vanhempainvapaata on haettava TSL:n mukaisesti viimeistään kaksi kuukautta ennen vapaan aiottua alkamista. Jos vapaan kesto on enintään 12 arkipäivää, vapaata on haettava vähintään kuukautta ennen vapaan alkamista. Lapsen syntymän tai lapsen vanhemman terveydentilan vuoksi on mahdollista muuttaa synnytyksen yhteydessä pidettäväksi aiotun vanhempainvapaan ajankohtaa. Muutoksesta on tällöin ilmoitettava työnantajalle niin pian kuin mahdollista.

3 mom. Palkkaus adoptiolapsen toiselle vanhemmalle

Adoptiolapsen toiselle vanhemmalle myönnetyltä vanhempainvapaalta maksetaan varsinainen palkka ajanjaksolta, johon sisältyvät vapaan alusta luetut 72 sellaista arkipäivää, joina viranhaltija/työntekijä on pois työstä. Palkan maksamisen edellytyksenä on lisäksi se, että palvelussuhde seurakuntaan on välittömästi ennen vanhempainvapaata kestänyt vähintään 60 kalenteripäivää

3 mom. Palkkaus adoptiolapsen toiselle vanhemmalle

Soveltamisohje 3 mom.:

Palkka 72 arkipäivän osalta maksetaan henkilölle vanhempainvapaan alkamisesta lukien aina siihen asti, kunnes kaikki kyseiset 72 arkipäivää on käytetty. Edellytyksenä on, että henkilö on poissa töistä lapsen adoption vuoksi.

Soveltamisohje 1–3 mom.:

Edellä 1 ja 3 momenteissa mainittu 72 arkipäivää sisältävän ajanjakson laskenta alkaa raskausrahakauden tai adoptiolapsen hoitamiseksi myönnetyn vanhempainrahakauden alkamispäivästä. Laskenta alkaa sanotusta päivästä myös siinä tapauksessa, että viranhaltijalla/työntekijällä on tällöin jo muulla perusteella myönnetty virka-/työvapaa. Jo myönnettyä muuta virka-/työvapaa ei muuteta raskaus- tai vanhempainvapaaksi, vaikka oikeus uuteen raskaus- tai vanhempainrahaan alkaisikin aiemmin myönnetyn virkavapaan/työvapaan aikana (ns. aikaprioriteettiperiaate). Raskaus- tai vanhempainvapaan palkkaa ei siksi makseta raskaus- tai vanhempainrahakauden siltä osalta, joka kuluu samanaikaisesti aikaisemmin myönnetyn muun virka-/työvapaan kanssa.

Soveltamisohjetta

Viranhaltijalla/työntekijällä on aikaprioriteettiperiaatteesta poiketen oikeus keskeyttää aiemmin myönnetty hoitovapaa uuden raskauden johdosta siitä ajankohdasta lukien, jolloin viranhaltijan/työntekijän oikeus TSL 4 luvussa tarkoitettuun raskausvapaaseen alkaa.

Uusi raskausvapaa on palkallinen tämän pykälän mukaisesti 72 ensimmäistä arkipäivää sisältävän ajanjakson ajan.

Palkallinen ajanjakso on kokonaiskestoltaan pidempi kuin 72 kalenteripäivää, koska 72 kalenteripäivään sisältyy arkipäivien lisäksi sunnuntaipäiviä sekä mahdollisesti myös arkipyhiä. Palkalliseksi luetaan koko 72 ensimmäistä arkipäivää sisältävä ajanjakso riippumatta siitä, olisiko viranhaltija/työntekijä kaikkina näinä päivinä ollut työssä. Vapaat ovat palkattomia 72 arkipäivää sisältävän jakson jälkeen.

Tilapäinen hoitovapaa (1)

Arkipäiviä ovat maanantai, tiistai, keskiviikko, torstai, perjantai ja lauantai, jolleivät ne ole arkipyhiä. Eräitä juhlapäiviä pidetään arkipäivinä perhevapaita koskevan laskennan yhteydessä (osittain toisin kuin vuosiloma- ja työaikalaskennassa). Tällaisia ovat pääsiäislauantai ja juhannusaatto sekä lisäksi jouluaatto, mikäli se sijoittuu arkipäiväksi.

Jos palkkaa on maksettava kalenterikuukauden osalta, sen laskemisessa noudatetaan 15 §:n määräyksiä.

4 mom. Palkkaus tilapäisen hoitovapaan ajalta (voimassa 1.3.2022 lukien)

Viranhaltijalla/työntekijällä, jolle myönnetään tilapäistä hoitovapaata alle 12-vuotiaan tai vammaisen lapsensa tai muun hänen taloudessaan vakituisesti asuvan alle 12-vuotiaan tai vammaisen lapsen hoitamiseksi tämän sairastuessa äkillisesti, on oikeus saada varsinainen palkkansa tilapäisen hoitovapaan alusta lukien, enintään kuitenkin kahdelta työpäivältä.

Tilapäinen hoitovapaa (2)

Soveltamisohje:

Tilapäisen hoitovapaan enimmäismäärä on TSL 4:6 mukaan neljä päivää, joista tämän sopimuksen mukaan palkallisia ovat kaksi työpäivää. Jos tilapäiseen hoitovapaaseen sisältyy tavanmukaisia tai vapaapäiväsuunnitelman mukaisia palkallisia vapaapäiviä, niitä ei oteta huomioon kahta palkallista työpäivää laskettaessa. Jos tällaisia vapaapäiviä on enemmän kuin kaksi, tämän määrän ylittävät vapaapäivät vähentävät palkallisia virka-/työvapaapäiviä. Jos lapsi sairastuu kesken työpäivän, tätä päivää ei lueta mukaan tilapäiseen hoitovapaaseen. Jos lapsen sairaus kestää enemmän kuin neljä työpäivää, viranhaltijalle/työntekijälle voidaan myöntää harkinnanvaraista palkatonta virka-/työvapaata tai hänellä voi olla oikeus 60 §:ssä tarkoitettuun poissaoloon pakottavista perhesyistä.

Tilapäinen hoitovapaa (3)

Vammaisella lapsella tarkoitetaan iästä riippumatta henkilöä, jonka hoidontarve on verrattavissa alle 12-vuotiaaseen lapseen ja joka sairastuessaan äkillisesti tulee vamman vuoksi niin avuttomaksi, ettei hän kykene hoitamaan itseään. Vammaisia lapsia ovat mm. kehitysvammaiset lapset, ja vamman vaikeudesta riippuen aivo-, raaja-, näkö- tai kuulovammaiset lapset. Vammaisella lapsella ei tarkoiteta kroonisesti sairasta lasta (esim. diabetes, allergia, astma tms.). Krooninen sairaus saattaa kuitenkin johtaa tilaan, jossa sairasta lasta on pidettävä vammaisena, esim. vaikea sydänsairaus tai diabetes. Viranhaltija/työntekijä on velvollinen tarvittaessa lääkärintodistuksella osoittamaan, onko hänen yli 12 vuoden ikäinen lapsensa edellä tarkoitettulla tavalla vammaisen.

5 mom. Palkkaus osittaisen vanhempainvapaan tai osittaisen hoitovapaan ajalta

Myönnettäessä osittaista vanhempainvapaata tai osittaista hoitovapaata viranhaltijalle/työntekijälle, vähennetään viranhaltijan/työntekijän varsinaista palkkaa tältä ajalta samassa suhteessa, jossa lyhentynyt työaika on täyteen säännölliseen työaikaan tai työvelvollisuus vanhempainvapaan tai hoitovapaan aikana on täydestä työvelvollisuudesta.

64 § Osittainen vanhempainvapaa tai osittainen hoitovapaa työajattomassa työssä (1)

Soveltamisohje:

Palkan laskemisesta ks. 14 §. Osittaisen vanhempainvapaan tai osittaisen hoitovapaan myöntämisestä työajattomassa työssä, ks. 64 §.

6 mom. Palkkaus muun perhevapaan ajalta

Viranhaltijalle/työntekijälle ei makseta palkkaa muun kuin tässä pykälässä mainitun perhevapaan ajalta.

64 § Osittainen vanhempainvapaa tai osittainen hoitovapaa työajattomassa työssä

Viranhaltijoille/työntekijöille, joiden työaika ei määritellä tunteina, annetaan osittaista vanhempainvapaata tai osittaista hoitovapaata myöntämällä vapaata siinä suhteessa kuin osittaisen vanhempainvapaan tai osittaisen hoitovapaan aikainen työvelvollisuus on täydestä työvelvollisuudesta.

64 § Osittainen vanhempainvapaa tai osittainen hoitovapaa työajattomassa työssä (2)

Työnantajan ja viranhaltijan/työntekijän ollessa erimielisiä työvelvollisuuden määrästä osittaisen vanhempainvapaan tai osittaisen hoitovapaan aikana, osittainen vanhempainvapaa tai osittainen hoitovapaa myönnetään antamalla viranhaltijalle/työntekijälle vapaata yksi työpäivä viikossa ja vähentämällä hänen työvelvollisuuttaan ja palkkaansa 20 prosentilla. Osittaisen vanhempainvapaan tai osittaisen hoitovapaan muusta yksityiskohtaisesta järjestämisestä on voimassa, mitä TSL 4 luvussa on säädetty.

Soveltamisohje:

Tätä pykälää sovelletaan luvussa 6 A tarkoitettuihin työajattomiin viranhaltijoihin/työntekijöihin.

LUKU 3.3. SAIRAUSSPOISSAOLOJA JA PERHEVAPAITA KOSKEVIA MUITA MÄÄRÄYKSIÄ

Seuraavat sopimusmääräykset tulevat voimaan 1.8.2022 lukien. Siihen saakka sovelletaan KirVESTES 2020-2022 määräyksiä.

70 § Edellytykset palkkaetujen saamiseksi

Oikeus sairausajan tai perhevapaan palkkaetuihin edellyttää, että viranhaltija/työntekijä noudattaa, mitä SVL:ssa on määrätty päivä-, raskaus- tai vanhempainrahan saamisesta. Jos työnantaja menettää viranhaltijan/työntekijän laiminlyönnin tai toimenpiteen johdosta sille kuuluvan etuuden, viranhaltijan/työntekijän palkkaetuja vähennetään menetystä vastaavalla rahamäärällä.

Soveltamisohje:

Jotta työnantaja voi hakea SVL:n mukaista päivärahaetuutta, viranhaltijan/työntekijän on noudatettava, mitä SVL:ssa määrätään päivä-, raskaus- tai vanhempainrahan saamisesta ja toimitettava lain edellyttämät tiedot ja selvitykset ajoissa työnantajalle.

71 § Työnantajan oikeus päivärahoihin ja eräisiin korvauksiin (1)

1 mom. Työnantajan oikeus päivärahoihin

Työnantajalla on oikeus saada sairausajalta sekä perhevapaiden ajalta maksettua palkkaa vastaava osuus SVL:n mukaisista päivä-, raskaus- ja vanhempainrahoista.

Soveltamisohje:

Jos päiväraha on suurempi kuin viranhaltijalle/työntekijälle maksettava palkka, päivärahan ja palkan erotus kuuluu viranhaltijalle/työntekijälle.

2 mom. Työnantajan oikeus muihin korvauksiin

Jos viranhaltijalle/työntekijälle suoritetaan muun pakollisen vakuutuksen kuin sairausvakuutuksen perusteella tapaturma- tai muuta korvausta tai jos hänellä olisi oikeus sellaista saada, tämä korvaus kuuluu palkkausta vastaavalta osalta työnantajalle siltä sairausajalta, jolta viranhaltijalle/työntekijälle on suoritettu palkkaetuja.

71 § Työnantajan oikeus päivärahoihin ja eräisiin korvauksiin (2)

Korvaukseksi katsotaan tällöin suoritettu tapaturmaeläke, päiväraha ja elinkorko, mutta ei hoitoa eikä siihen verrattavia kustannuksia eikä elinkoron sijasta maksettavaa kertakaikkista korvausta, haittarahaa eikä työtapaturma- ja ammattitautilain (459/2015) 51 §:ssä mainittua hoitotukea. Tämä määräys ei kuitenkaan koske sellaista tapaturmaeläkettä eikä elinkorkoa, joka ei ole kysymyksessä olevan sairauden aiheuttajana.

Soveltamisohje:

Viranhaltijan/työntekijän itsensä maksaman vakuutuksen perusteella tulevat korvaukset eivät kuulu työnantajalle, vaikka työnantaja maksaisikin sairausajan palkkaa.

Momentin viimeinen lause tulee sovellettavaksi esimerkiksi silloin, kun viranhaltija/työntekijä on loukkaantunut oman tai entisen työnantajan työssä ja saa sen johdosta jatkuvaa tapaturmakorvausta.

Kiitos!

Kirkon työmarkkinalaitos
Neuvottelupäällikkö Ulla Westermarck